

Esineitä, jotka löytyivät metallinetsinnässä Tammelasta 24. heinäkuuta 2019 ja toimitettiin Museoviraston arkeologisiin kokoelmiin.

Verif. Ippari ILM12227.

Historiallinen löytöpaikka Tammela Manttaalin ranta (1000046338) sijaitsee reilut 500 m kaakkoon Tammelan kirkosta, Pyhäjärvässä, noin 1 m syvyisessä vedessä lähellä pohjoisrannalla sijaitsevaa Manttaalin ranta -uimarantaa, noin 70-80 m päässä rannasta. Kiinteistö: 834-441-876-3.

Löydöille on vain yksi koordinaatti. Koordinaatti on viitteellinen. Löytäjän ilmoittama koordinaatti (ETRS-TM35FIN): p= 6745419, i= 324340.

Diar. 17.01.2023

Luett. Martiskainen Heidi

- 1 **Nappi** 1 kpl, 2,41 g
Lasikoristeinen kaksiosainen nappi, kalvosinnappi tai kauluksen nappi. Luultavasti kupariseosta. Pinnalla kellertävää pinnoitetta, mahdollisesti kultausta. Napin takaosana on pyöreä litteä levy, johon liittyy poikkileikkaukseltaan pyöreän varren avulla koristeltu etuosa. Etupuolelle on upotettu fasetoiduksi hiottu, pyöreä tai kahdeksankulmainen lasikoriste, jota kiertävässä metallireunuksessa on reliefikoristeluna vuorotellen palloja ja lehvämäisiä kuvioita. Lasi on joko väriltään kellertävää tai sen taustassa on kellertävä pinnoite, joka antaa värittömälle lasille kellertävän värin. Samantapaisia nappeja on Isossa-Britanniassa ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja 1800-luvulle (<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/144014>). Takaosan levyn halkaisija 12 mm, etuosan halkaisija 11 mm, korkeus 8,5 mm.
- 2 **Nappi** 1 kpl, 2,56 g
Lasikoristeinen kaksiosainen nappi, kalvosinnappi tai kauluksen nappi. Luultavasti kupariseosta. Pinnalla kellertävää pinnoitetta, mahdollisesti kultausta. Napin takaosana on pyöreä litteä levy, johon liittyy poikkileikkaukseltaan pyöreän varren avulla koristeltu etuosa. Etupuolelle on upotettu fasetoiduksi hiottu, pyöreä tai kahdeksankulmainen, väritön lasikoriste, jota kiertävässä metallireunuksessa on reliefikoristeluna vuorotellen palloja ja lehvämäisiä kuvioita. Lasikoristeen takana mahdollisesti tumma ristikuvio. Samantapaisia nappeja on Isossa-Britanniassa ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja 1800-luvulle (<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/144014>). Takaosan levyn halkaisija 12 mm, etuosan halkaisija 11 mm, korkeus 8,5 mm. Napit KM 44512:2-5 keskenään samanlaisia.
- 3 **Nappi** 1 kpl, 2,45 g
Lasikoristeinen kaksiosainen nappi, kalvosinnappi tai kauluksen nappi. Luultavasti kupariseosta. Pinnalla kellertävää pinnoitetta, mahdollisesti kultausta. Napin takaosana on pyöreä litteä levy, johon liittyy poikkileikkaukseltaan pyöreän varren avulla koristeltu etuosa. Etupuolelle on upotettu fasetoiduksi hiottu, pyöreä tai kahdeksankulmainen, väritön lasikoriste, jota kiertävässä metallireunuksessa on reliefikoristeluna vuorotellen palloja ja lehvämäisiä kuvioita. Lasikoristeen takana mahdollisesti tumma ristikuvio. Samantapaisia nappeja on Isossa-Britanniassa

- ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja 1800-luvulle
(<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/144014>). Takaosan levyn halkaisija 12 mm, etuosan halkaisija 11 mm, korkeus 8 mm. Napit KM 44512:2-5 keskenään samanlaisia.
- 4 **Nappi** 1 kpl, 2,59 g
Lasikoristeinen kaksiosainen nappi, kalvosinnappi tai kauluksen nappi. Luultavasti kupariseosta. Pinnalla kellertävää pinnoitetta, mahdollisesti kultausta. Napin takaosana on pyöreä litteä levy, johon liittyy poikkileikkaukseltaan pyöreän varren avulla koristeltu etuosa. Etupuolelle on upotettu fasetoiduksi hiottu, pyöreä tai kahdeksankulmainen, väritön lasikoriste, jota kiertävässä metallireunuksessa on reliefikoristeluna vuorotellen palloja ja lehvämäisiä kuvioita. Lasikoristeen takana mahdollisesti tumma ristikuvio. Samantapaisia nappeja on Isossa-Britanniassa ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja 1800-luvulle
(<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/144014>). Takaosan levyn halkaisija 12 mm, etuosan halkaisija 11 mm, korkeus 8,5 mm. Napit KM 44512:2-5 keskenään samanlaisia.
- 5 **Nappi** 1 kpl, 2,29 g
Lasikoristeinen kaksiosainen nappi, kalvosinnappi tai kauluksen nappi. Luultavasti kupariseosta. Pinnalla kellertävää pinnoitetta, mahdollisesti kultausta. Napin takaosana on pyöreä litteä levy, johon liittyy poikkileikkaukseltaan pyöreän varren avulla koristeltu etuosa. Etupuolelle on upotettu fasetoiduksi hiottu, pyöreä tai kahdeksankulmainen, väritön lasikoriste, jota kiertävässä metallireunuksessa on reliefikoristeluna vuorotellen palloja ja lehvämäisiä kuvioita. Lasikoristeen takana mahdollisesti tumma ristikuvio. Samantapaisia nappeja on Isossa-Britanniassa ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja 1800-luvulle
(<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/144014>). Takaosan levyn halkaisija 12 mm, etuosan halkaisija 11 mm, korkeus 8,5 mm. Napit KM 44512:2-5 keskenään samanlaisia.
- 6 **Nappi** 1 kpl, 2,29 g
Lasikoristeinen kaksiosainen nappi, kalvosinnappi tai kauluksen nappi. Luultavasti kupariseosta. Pinnalla kellertävää pinnoitetta, mahdollisesti kultausta. Napin takaosana on pyöreä litteä levy, johon liittyy poikkileikkaukseltaan pyöreän varren avulla koristeltu etuosa. Etu- ja takaosa ovat erillisiä, ja niiden liitoskohta on varressa. Etupuolelle on upotettu fasetoiduksi hiottu, pyöreä tai kahdeksankulmainen, väritön lasikoriste, jota kiertävässä metallireunuksessa on viuhkamaista reliefikoristelua. Samantapaisia nappeja on Isossa-Britanniassa ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja 1800-luvulle
(<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/144014>). Halkaisija 12 mm, korkeus 10 mm. Napit KM 44512:6-9 keskenään samanlaisia.
- 7 **Nappi** 1 kpl, 2,14 g
Lasikoristeinen kaksiosainen nappi, kalvosinnappi tai kauluksen nappi. Luultavasti kupariseosta. Pinnalla kellertävää pinnoitetta, mahdollisesti kultausta. Napin takaosana on pyöreä litteä levy, johon liittyy poikkileikkaukseltaan pyöreän varren avulla koristeltu etuosa. Etu- ja takaosa ovat erillisiä, ja niiden liitoskohta on varressa. Etupuolelle on upotettu fasetoiduksi hiottu, pyöreä tai kahdeksankulmainen, väritön lasikoriste, jota kiertävässä metallireunuksessa on viuhkamaista reliefikoristelua. Samantapaisia nappeja on Isossa-Britanniassa

- ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja 1800-luvulle
(<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/144014>). Halkaisija 11 mm, korkeus 10 mm. Napit KM 44512:6-9 keskenään samanlaisia.
- 8 **Nappi** 1 kpl, 2,13 g
Lasikoristeinen kaksiosainen nappi, kalvosinnappi tai kauluksen nappi. Luultavasti kupariseosta. Pinnalla kellertävää pinnoitetta, mahdollisesti kultausta. Napin takaosana on pyöreä litteä levy, johon liittyy poikkileikkaukseltaan pyöreän varren avulla koristeltu etuosa. Etu- ja takaosa ovat erillisiä, ja niiden liitoskohta on varressa. Etupuolelle on upotettu fasetoiduksi hiottu, pyöreä tai kahdeksankulmainen, väritön lasikoriste, jota kiertävässä metallireunuksessa on viuhkamaista reliefikoristelua. Samantapaisia nappeja on Isossa-Britanniassa ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja 1800-luvulle
(<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/144014>). Halkaisija 12 mm, korkeus 9 mm. Napit KM 44512:6-9 keskenään samanlaisia.
- 9 **Nappi** 1 kpl, 2,15 g
Lasikoristeinen kaksiosainen nappi, kalvosinnappi tai kauluksen nappi. Luultavasti kupariseosta. Pinnalla kellertävää pinnoitetta, mahdollisesti kultausta. Napin takaosana on pyöreä litteä levy, johon liittyy poikkileikkaukseltaan pyöreän varren avulla koristeltu etuosa. Etu- ja takaosa ovat erillisiä, ja niiden liitoskohta on varressa, liitoskohta on väljä ja varsi on lähes poikki. Etupuolelle on upotettu fasetoiduksi hiottu, pyöreä tai kahdeksankulmainen, väritön lasikoriste, jota kiertävässä metallireunuksessa on viuhkamaista reliefikoristelua. Samantapaisia nappeja on Isossa-Britanniassa ajoitettu 1700-luvun jälkipuoliskolle ja 1800-luvulle
(<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/144014>). Halkaisija 12 mm, korkeus 9 mm. Napit KM 44512:6-9 keskenään samanlaisia.
- 10 **Nappi** 1 kpl, 1,69 g
Lasikoristeinen metallinappi. Luultavasti tina-lyijyseosta. Mahdollisesti osa kalvosinnapista, johon on kuulunut kaksi samanlaista nappia ja niitä yhdistävä metallilenkki. Napin metalliosa on takapuolelta kupera, ja siinä on pieni lenkkimäinen kanta ja kannan suuntainen valusauma. Koveraan etupuoleen on upotettu fasetoiduksi hiottu, pyöreä tai monikulmainen, vihreä lasikoriste, jota kiertävässä metallireunuksessa on helminauhamaista reliefikoristelua. Halkaisija 11 mm, korkeus 9 mm. Isossa-Britanniassa samantapaisia nappeja ja kalvosinnappeja on ajoitettu 1600-luvun lopulle ja 1700-luvulle
(<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/748799> ,
<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/1028321>).
- 11 **Nappi** 1 kpl, 0,99 g
Metalliosa napista, jossa alun perin ollut lasikoriste. Luultavasti kuuluu yhteen lasikoristeen KM 44512:12 kanssa. Kupariseosta. Pinnassa jälkiä kellertävästä pinnoitteesta, mahdollisesti kultauksesta. Napin takapuoli kupera ja siinä pieni lenkkimäinen kanta. Etupuoli kovera lasikoristeen istuttamista varten, koriste puuttuu. Mahdollisesti osa kalvosinnapista, jossa on kaksi samanlaista nappia ja niitä yhdistävä metallilenkki. Halkaisija 10 mm, korkeus 6 mm. Isossa-Britanniassa samantapaisia nappeja ja kalvosinnappeja on ajoitettu 1600-luvun lopulle ja 1700-luvulle (<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/748799> ,
<https://finds.org.uk/database/artefacts/record/id/1028321>). Materiaali ja pinnoite samantapaiset kuin napeissa KM 44215:1-9, joten voisi niiden tapaan myös

- 12 mahdollisesti olla nuorempi, 1800-luvulta.
- Nappi** 1 kpl, 0,55 g
Lasikoriste napista. Kahdeksankulmainen, fasetoiduksi hiottu. Väritöntä lasia.
Kuuluu luultavasti yhteen metallinapin KM 44512:11 kanssa. Halkaisija 9 mm,
paksuus 4 mm.